

Znaczenie sektora farmaceutycznego dla polskiej gospodarki

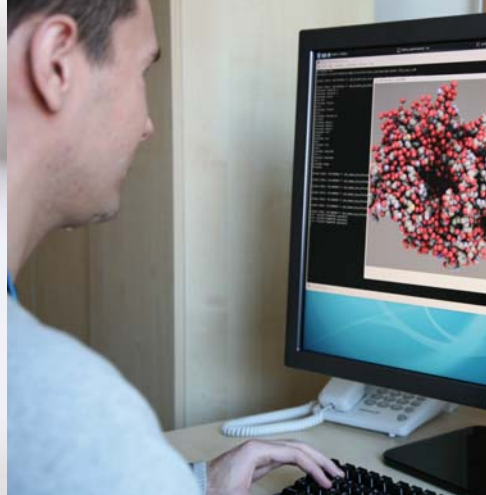
Krajowy przemysł farmaceutyczny odgrywa ważną rolę w polskim systemie opieki zdrowotnej. Zapewnia pacjentom cenowo dostępne leki stosowane w terapii większości chorób. Ma też ogromne znaczenie dla gospodarki dostarczając 55 proc. sprzedawanych w Polsce leków.

Przemysł z tradycją

Początki polskiego przemysłu farmaceutycznego sięgają XIX wieku. W okresie międzywojennym produkcja zaczęła się rozwijać najprężniej w Polsce centralnej. W 1939 r. działało już 487 laboratoriów i zakładów, które pokrywały $\frac{3}{4}$ całego krajowego zapotrzebowania

na leki. Wtedy też powstał silny przemysł produkujący surowice i szczepionki, który zaspokajał w pełni potrzeby krajowe, a nadwyżki sprzedawano za granicą. Od 1935 r. eksportowano również produkowaną w Polsce insulinę. Po drugiej wojnie zakłady zostały upaństwowione. W 1961 r. połączono państwowe fabryki w Zjed-

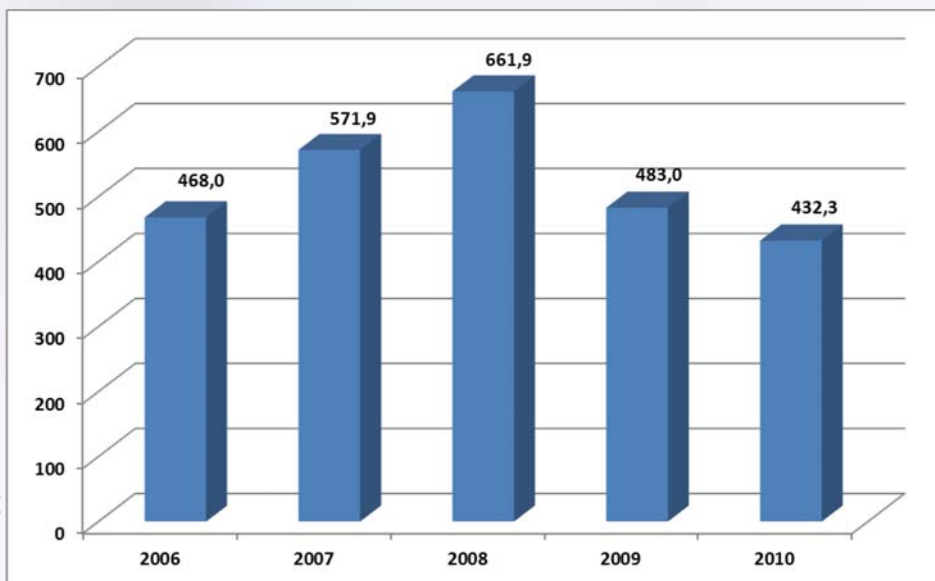

ADAMED sp. z o.o.

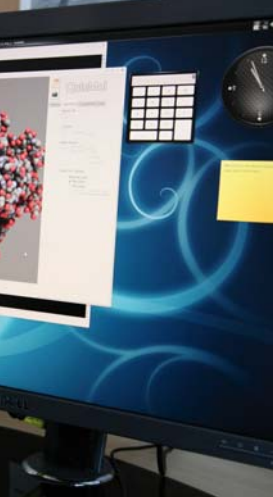
noczenie Przemysłu Farmaceutycznego „Polfa” z scentralizowanym zarządzaniem. W latach 70. spośród krajów socjalistycznych pod względem wielkości produkcji polski przemysł farmaceutyczny osiągnął drugie miejsce - po węgierskim. Po 1989 r. większość z przedsiębiorstw przeszła proces prywatyzacji. W ręce międzynarodowej grupy GlaxoSmithKline przeszła Polfa z Poznania, Polfę Rzeszów kupiła kanadyjsko-amerykańska firma Valeant (dawny ICN), Polfę Kraków sprywatyzowała chorwacka Pliva, Polfę w Grodzi-

sku węgierski Gedeon Richter. Polfę Kutno przejęła Teva, a fabrykę w Starogardzie Gdańskim inwestor rodziwy – Jerzy Starak. Polfa Pabianice trafia w ręce prywatnego inwestora – firmy Adamed. Równie wiekową tradycję ma w Polsce przemysł ziołowy. Leki roślinne stanowią około 30 proc. wszystkich farmaceutyków dostępnych bez recepty. Największymi producentami są Herbapol – Wrocław, Herbapol – Poznań, Herbapol – Lublin, Herbapol – Kraków. W Polsce dynamicznie rozwija się również przemysł biotechnologiczny. Poza

Nakłady inwestycyjne w produkcji leków w milionach PLN w latach 2006-2010

Źródło: GUS

cią sprostania rosnącym wymaganiom unijnym w zakresie unowocześniania bazy produkcyjnej. Inwestycje te pozwoliły przedsiębiorstwom m. in. na zakończenie procesu wprowadzenia systemów zarządzania jakością, wdrożenia zasad Dobrej Praktyki Wytwarzania (GMP), dostosowanie dokumentacji leków do wymogów UE, restrukturyzację zatrudnienia, rozwinięcie programów współpracy z nauką, wzrost liczby patentów, rozwój biotechnologii oraz dostosowanie produkcji do wysokich wymogów ochrony środowiska. Wysoka rentowność sektora w Polsce, poza specyfiką branżową, w dużej mierze stanowi również skutek głębokiej restrukturyzacji.

Pod względem wysokości nakładów przedsiębiorstw na badania i rozwój – branża farmaceutyczna znajduje się w ścisłej czołówce. Większe środki na ten cel przeznaczają jedynie przemysł produkujący sprzęt transportowy oraz maszyny i urządzenia.

Krajowe firmy farmaceutyczne wydają na badania i rozwój 13% zysku (Rocznik Statystyczny Przemysłu 2010, GUS, Warszawa 2011). Wyprzedzają w tym względzie krajowych producentów komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, którzy na ten cel przeznaczają 11% zysku i firmy produkujące maszyny i urządzenia wydatkujące na badania i rozwój 4,6% zysku. Średnia dla przemysłu przetwórczego w Polsce wynosi 3,5%.

Sektor farmaceutyczny przyczynia się do wzrostu ogólnego poziomu innowacyjno-

Biotonem znaczącymi firmami są m.in.: Celon Pharma czy Mabion.

Lider innowacyjności

Dzięki wysokim nakładom inwestycyjnym w ostatnich latach krajowy przemysł farmaceutyczny został zmodernizowany i aktualnie znajduje się w europejskiej czołówce pod względem nowoczesności bazy wytwórczej.

W latach 2006-2010 inwestycje krajowego przemysłu farmaceutycznego wyniosły ponad 2,6 mld zł, dodatkowo te związane z procesem harmonizacji dokumentacji rejestracyjnej szacować należy na około 0,5 – 1 mld zł. Krajowe firmy farmaceutyczne ponad 60 proc. zysku netto przeznaczają na inwestycje. Wcześniej były one w dużej mierze związane z konieczno-

GEDEON RICHTER sp. z o.o.

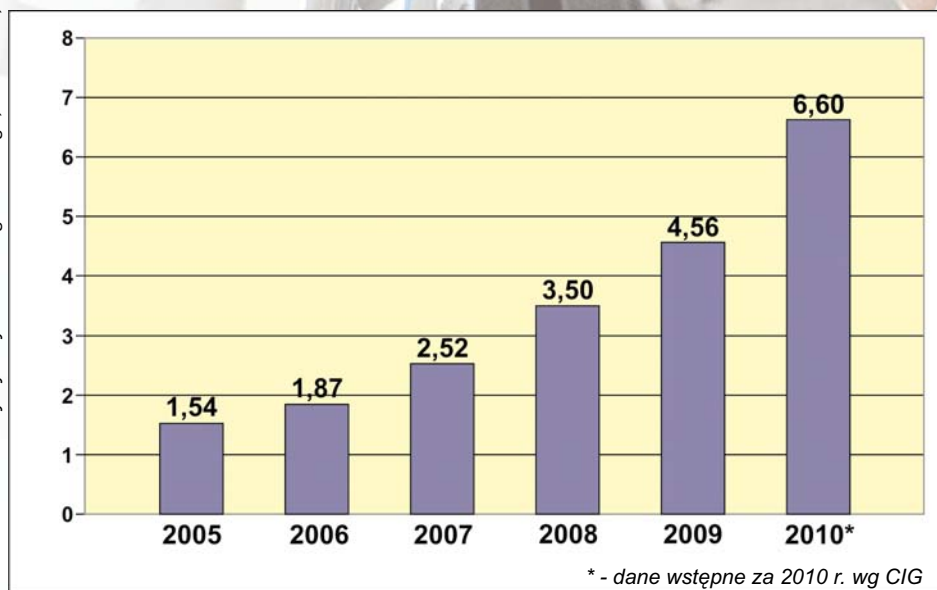

..... POLFA S.A. Warszawskie Zakłady Farmaceutyczne

ści polskiej gospodarki i generuje większość produkcji i eksportu określonego jako zaawansowane technologicznie. Kreuje też ciągle zwiększający się popyt na usługi jednostek badawczo-rozwojowych,

a pośrednio także na kadry o wysokich kwalifikacjach. Przemysł ten w niskim stopniu korzysta również ze środków budżetu państwa przy prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych. Ich udział wynosi około 2 proc.,

Eksport wyrobów farmaceutycznych (w mld PLN)

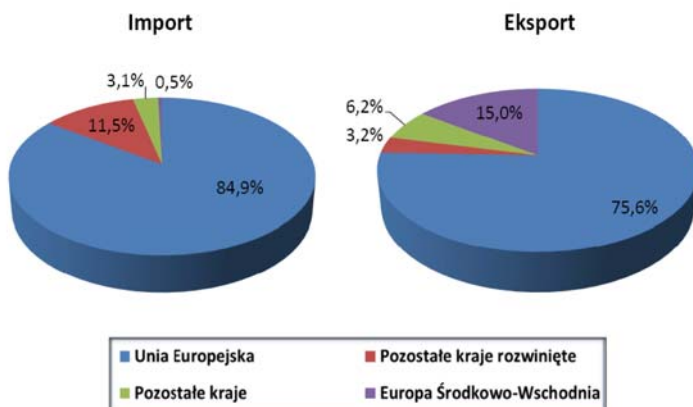
podczas gdy w przemyśle przetwórczym około 8 proc., a w całej gospodarce niemal 12 proc.

Krajowe firmy patentują własne sposoby wytwarzania leków, przygotowują nowatorskie rozwiązania technologiczne, opracowują i wprowadzają na rynek nowe leki generyczne.

Polski potencjał eksportowy

Eksport produktów polskiego przemysłu farmaceutycznego cechuje się wysoką dynamiką wzrostu. Przy względnie niskich cenach, w porównaniu z zagranicznymi konkurentami, polskie przedsiębiorstwa oferują swoim odbiorcom produkty o jakości nie

Struktura kierunkowa polskiego handlu zagranicznego lekami w 2009 r.

Źródło: Handel zagraniczny I-XII 2009, GUS

odbiegającej od najwyższych światowych standardów.

W latach 2005-2009 przeciętne realne roczne tempo wzrostu eksportu wyniosło 36 proc.

POLPHARMA S.A. Zakłady Farmaceutyczne

w kategoriach wartościowych, w przeliczeniu na tony wyeksportowanego towaru - prawie 22 proc. Analogiczne wielkości dla importu były niższe i wyniosły odpowiednio 8,6 oraz 7,2 proc.

Największa część polskich obrotów zagranicznych lekami przypada na państwa Unii Europejskiej. W eksporcie leków kraje UE stanowią 75,6 proc. Wśród krajów, do których eksportowano z Polski leki złożone największy udział miały Niemcy (15,5 proc. polskiego eksportu) oraz Wielka Brytania, Francja i Rosja (po około 9 proc. polskiej sprzedaży zagranicznej).

Znaczący pracodawca i podatnik

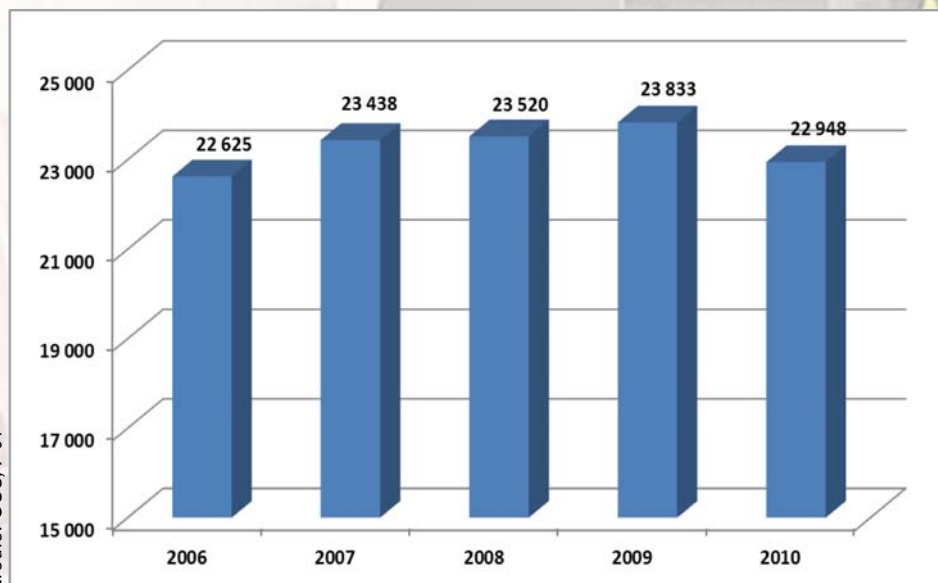
Krajowy przemysł farmaceutyczny zatrudnia około 23 tys. osób. Ich poziom wykształcenia i wydajność pracy są wyższe niż przeciętna w pozostałej części gospodarki. Wyższej wydajności pracy towarzyszą większe wynagrodzenia. W 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na osobę pracującą w przemyśle farmaceutycznym było o prawie 64 proc. wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w przemyśle przetwórczym.

..... SANDOZ POLSKA sp. z o.o.

Łączna kwota podatków zapłaconych przez krajowy sektor farmaceutyczny (CIT+VAT) w 2010 r. wyniosła ponad 2,1 mld zł. W ka-

Liczba pracujących w przemyśle farmaceutycznym w latach 2006-2010
(stan na koniec roku w osobach)

Źródło: GUS, F-01

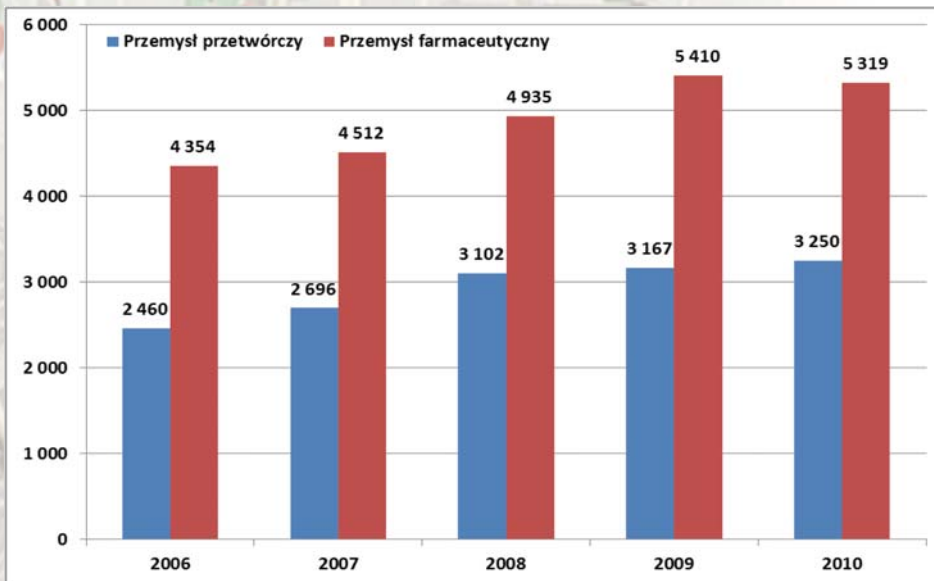

..... TEVA Pharmaceuticals Polska sp. z o.o.

tegoriach nominalnych oznacza to przyrost o 9,2 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. W perspektywie okresu pięcioletniego,

tj. od 2006 r. kwota zapłaconych podatków zwiększyła się o 60 proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na pracującego w przemyśle przetwórczym i przemyśle farmaceutycznym w latach 2006-2010 (w PLN)

Źródło: Zestawienie IBnGR na podstawie danych GUS, F-01

ZAKŁADY I FIRMY ZRZESZONE W PZPPF

- **Actavis sp. z o.o.** - Warszawa
- **Adamed sp. z o.o.** - Czosnów, Łódź
- **Biofarm sp. z o.o.** - Poznań
- **Bioton S.A.** - Warszawa
- **Celon Pharma sp. z o.o.** - Łomianki
- **Curtis Health Caps sp. z o.o.** - Poznań
- **Gedeon Richter sp. z o.o.**
- Grodzisk Mazowiecki
- **Herbapol Poznańskie Zakłady Zielarskie S.A.**
- **Herbapol Wrocławskie Zakłady Zielarskie S.A.**
- **Herbapol Lublin S.A.**
- **Instytut Farmaceutyczny** - Warszawa

- **Lek S.A. (SANDOZ)** - Łódź
- **Medana Pharma S.A.** - Sieradz
- **Mylan sp. z o.o.** - Warszawa
- **Polfa S.A. Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne** - Warszawa
- **POLFA S.A. Warszawskie Zakłady Farmaceutyczne** - Warszawa
- **Polfa Pabianice S.A. Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne** - Pabianice
- **Polpharma S.A. Zakłady Farmaceutyczne** - Starogard Gdański
- **Polski Holding Farmaceutyczny S.A.** - Warszawa
- **Sanfarm sp. z o.o.** - Nowa Dęba
- **Teva Pharmaceuticals Polska sp. z o.o.** - Warszawa, Kutno, Kraków

